

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 28 mei 2024
Registratie nummer	: GZDGWB 1341625
Voorstelnummer	: RV2024-061
Portefeuillehouder	: Wil Kosterman
Bijlage(n)	: 1. Plan van aanpak Motie versterking kerngericht werken 2. Motie versterking kerngericht werken 9 november 2023
Onderwerp	: Plan van aanpak en financiële consequenties motie versterking kerngericht werken

---

Onderwerp

Beantwoording Motie versterking kerngericht werken, aangenomen in de gemeenteraad op 9 november 2023: plan van aanpak en besluitvorming over dekking financiële consequenties

Beslispunten

1. Het plan van aanpak om de visie op het kerngericht werken in de organisatie te verspreiden en zo het kerngericht werken binnen de gemeentelijke organisatie te versterken, vast te stellen
2. 480.000 euro aan de bestemmingsreserve kernenbeleid te onttrekken voor de verlenging van de aanstelling van 2 fte gebiedsmakelaar en van 0,8 fte adviseur participatie tot en met 2025.
3. 150.000 euro aan de bestemmingsreserve kernenbeleid te onttrekken voor de tijdelijke inzet van een projectleider participatie en een projectleider kanskaart/wonen in 2024, voor versnelling van het proces van de kanskaart in de kernen en voor de realisering van inwonersinitiatieven voor ontmoetingsplekken.
4. 137.500 euro te onttrekken aan de bestemmingsreserve kerngericht werken en € 232.500 aan de bestemmingsreserve kernenbeleid voor de tijdelijke inzet van adviseurs verkeer en beleid en beheer in 2024, voor realisering van complexe projecten uit de kernagenda's op het vlak van verkeer en beheer.
5. Akkoord te gaan om de begrotingswijziging te verwerken in de eerste Bestuursrapportage 2024.

Inleiding

Op 9 november 2023 heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van de begroting 2023 de motie voor de versterking van het kerngericht werken aangenomen. Het dictum van de motie luidt als volgt:

'Hierin verzoekt de raad het college om:

1. Een plan te maken om de visie op het kerngericht werken in de organisatie te verspreiden en het kerngericht werken binnen de organisatie te versterken.
2. De gemeenteraad in het eerste kwartaal van 2024 te informeren.
3. Indien er financiële consequenties zijn, hierover eveneens in het eerste kwartaal van 2024 een voorstel voor te leggen aan de raad.'

Middels bijgevoegd plan van aanpak geeft het college invulling aan het verzoek van de raad. In het plan van aanpak wordt hiervoor de koers uitgezet. Dit voorstel vraagt verder besluitvorming over de financiële consequenties van het plan van aanpak om te komen tot een versterking van het kerngericht werken. Met deze tijdelijke inzet van middelen heeft het kerngericht werken buiten de gemeentelijke organisatie meer effect/resultaat.

De jonge gemeente West Betuwe is vijf jaar geleden gestart met kerngericht werken. De gebiedsmakelaars waren hierin een belangrijke schakel. Samen met de inwoners is het kerngericht werken ingevuld. Dit proces is niet afgerond.

De gemeentelijke organisatie leert elke dag, noodzakelijk in een dynamische wereld, en maakt werk van verbetering van de dienstverlening: dichtbij en op maat. Kerngericht werken biedt hiervoor kansen. Dat vraagt een organisatie, die hier nog beter op is ingericht: meer regie, meer integraliteit, meer communicatie.

Dit zijn de vier sporen, die het plan van aanpak dragen.

- Kerngericht werken als basishouding
- Regie en overzicht: weten wat er speelt in de kernen (intern)
- Tijdige en integrale communicatie richting de kernen
- Regie en afhandeling kernagenda's

Samenvatting

Versterking van het kerngericht werken binnen de organisatie is een belangrijke voorwaarde om meer te bereiken met het kerngericht werken. Het plan van aanpak geeft aan wat de gemeente hiervoor gaat doen en wat hiervoor nodig is. Deze financiële gevolgen worden gedekt door onttrekking uit de bestemmingsreserves kernenbeleid en kerngericht werken.

Besluitgeschiedenis

24 september	2019	College stelt plan van aanpak kerngericht werken vast
7 november	2019	Gemeenteraad neemt motie Kernenbeleid aan
28 september	2020	Gemeenteraad stelt de uitvoering van de motie Kernenbeleid vast
8 november	2022	Gemeenteraad stelt begroting 2023 vast
9 november	2023	Gemeenteraad stelt begroting 2024 vast en neemt motie versterking kerngericht werken aan
4 december	2023	Presentatie raadsinformatienota uitvoering kerngericht werken in beeldvormende raad

Beoogd effect

De gemeente West Betuwe versterkt de organisatie van het kerngericht werken. Hiermee wordt de dienstverlening dichtbij en op maat in de kernen verder professioneel ingericht en uitgevoerd. Participatie en communicatie richting inwoners in de kernen is helder en goed gefaciliteerd.

Argumenten

1.1 In de motie versterking van het kerngericht werken, aangenomen door de raad op 9 november 2023, is het college verzocht om een plan van aanpak hiervoor op te stellen. Met het voorliggende plan van aanpak heeft het college aan het verzoek van de raad voldaan.

2.1 De structurele formatie voor het programma kerngericht werken en participatie is ongewijzigd. Namelijk 1 fte programmamanager en 5 fte gebiedsmakelaars. De werkzaamheden voor de 26 kernen en met name de noodzakelijke regie hierop vragen meer inzet. Daarom zijn er in 2023 2 fte gebiedsmakelaars toegevoegd, tijdelijk voor 1 jaar. Vanuit de kernen wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de gebiedsmakelaars. Dit vraagt om continuering van de 2 tijdelijke functies t/m 2025.

De bemensing vindt plaats vanuit de flexibele schil.

2.2 Kerngericht werken is een vorm van participatie van inwoners in de kernen. Versterking van kerngericht werken betekent meer regie op en facilitering van participatie. Sinds juli 2023 kent de gemeente een participatie-adviseur, tijdelijk voor 1 jaar. Het bieden van meer handvatten op het gebied van participatie draagt bij aan een versterking van kerngericht werken. Dit vertaalt zich naar verlenging van deze tijdelijke inzet tot en met 2025.

3.1 Er komen meer participatievraagstukken, zowel vanuit de inwoners als wettelijk bepaald. In de kernen zijn er verschillende initiatieven voor het realiseren van ontmoetingsplaatsen. De gemeente heeft geen capaciteit beschikbaar om regie te voeren op dit soort projecten. Voorstel is om hiervoor in 2024 een projectleider aan te trekken .

3.2 Het thema wonen is een actiepunt op bijna elke kernagenda. Met de inzet van een tijdelijk projectleider kan in 2024 na de pilot in Deil ook het proces van de kansenkaart in Heukelum, Spijk, Tricht en Haaften opgepakt worden. Medio 2024 is duidelijk hoe en wanneer het proces in de overige kernen ingezet wordt.

4.1 Bijna de helft van de actiepunten van de kernagenda's ligt op het vlak van verkeer en beheer. Het gaat daarbij vaak om complexe projecten, die een integrale afweging en aanpak vragen. Deze opgaven vragen om meer voorbereiding en kunnen niet volledig gecombineerd worden met reguliere werkzaamheden. Om hier versnelling in te krijgen is het verstandig tijdelijke capaciteit aan te trekken.

5.1 De bestemmingsreserve kerngericht werken is bedoeld voor tijdelijke inzet voor projecten en nieuw beleid, gekoppeld aan kerngericht werken. De bestemmingsreserve kernenbeleid is bedoeld voor de realisering van participatietrajecten, leefbaarheidsinitiatieven van inwoners en realisering van actiepunten uit de kernagenda's, die voortkomen uit inwonersinitiatieven. Beide bestemmingsreserves sluiten dus goed aan op de intentie van het plan van aanpak.

5.2 De bestemmingsreserve kernenbeleid heeft voldoende ruimte. De bestemmingsreserve kernenbeleid bedraagt na onttrekking van € 862.500 nog bijna 1,4 miljoen euro.

Kanttekeningen

3.2 Uitrol van de kansenkaarten over alle kernen zal ook in 2025 en 2026 extra inzet vragen; in het voorstel over het vervolg van de kansenkaart, dat medio 2024 gereed is, wordt dit meegenomen.

4.1 De tijdelijke adviseurs bereiden actiepunten/projecten op het vlak van verkeer en beheer voor, maar hiermee is nog niet automatisch voorzien in uitvoeringsbudget en – capaciteit.

5.1 De bestemmingsreserve kerngericht werken is bedoeld voor projecten en nieuw beleid, die expliciet benoemd zijn in de begroting 2023. Deze projecten zijn nog niet afgerond, dus kunnen nog kosten met zich meebrengen.

5.2 De bestemmingsreserve kernenbeleid is vooral bedoeld voor facilitering van participatietrajecten van inwoners en materiele uitvoeringskosten maar niet voor personele kosten van de gemeente.

5.3 Hoewel de motie vooral ziet op het intern in de organisatie verspreiden en versterken van kerngericht werken, hebben de meeste financiële voorstellen in dit raadsvoorstel betrekking op een directe externe werking om kerngericht werken te versterken.

Financiën.

In november 2019 heeft de gemeenteraad de motie aangenomen om de bestemmingsreserve kernenbeleid éénmalig te voeden met 1 miljoen euro. In september heeft het college deze storting gerealiseerd. Deze was vooral bedoeld als middel voor cofinanciering van initiatieven van inwoners en dorpendeals, en voor de realisering van actiepunten uit de kernagenda's, waarvan de inwoners eigenaar zijn. Inmiddels is uit deze reserve een bedrag besteed van bijna 200.000 euro aan 45 projecten/acties uit 17 kernen en aan cofinanciering van de dorpendeal Hellouw en het project Digitaal Platform (inmiddels de naam 'Bloeï').

Bij het Coalitieakkoord 2022 is opgenomen om 1,5 miljoen euro toe te voegen aan de bestemmingsreserve kernenbeleid. Doel hiervan was vooral de versnelling in de realisatie van de actiepunten uit de kernagenda's. Bij de begroting 2023 is ook besloten om een bestemmingsreserve kerngericht werken van 2 miljoen euro aan te maken, specifiek bedoeld voor nieuw beleid en specifieke projecten, in samenhang met kerngericht werken.

Dit voorstel vraagt besluitvorming over de onttrekking van een deel van de bestemmingsreserve kernenbeleid en het nog niet bestede deel van de bestemmingsreserve kerngericht werken. Hiermee kunnen de kosten gedekt worden, die voortvloeien uit het plan van aanpak versterking kerngericht werken volgens de motie van de gemeenteraad, vastgesteld 9 november 2023.

Dekking uit de bestemmingsreserves kernenbeleid en kerngericht werken voor:

Formatiebudget voor functies 2 fte gebiedsmakelaars t/m 2025	€ 350.000
Formatiebudget voor functie 0,89 fte adviseur participatie t/m 2025	€ 130.000
Tijdelijke inzet projectleider wonen 2024	€ 75.000
Tijdelijke inzet projectleider kansenkaart wonen 2024	€ 75.000
2 fte tijdelijke adviseurs verkeer 2024	€ 300.000
1 fte tijdelijke adviseur beheer en beleid 2024	€ 70.000
Totaal	€ 1000.000

Onttrekking uit de bestemmingsreserve kernenbeleid: per 1 januari 2024 was de stand van deze reserve bijna 2,3 miljoen euro. In de eerste bestuur rapportage 2024 wordt gemeld dat er een bedrag van 40.000 euro is uitgegeven aan de realisering van actiepunten uit de kernagenda's (onderzoek kosten 30-km zone en fontein Herwijnen). Met de gevraagde onttrekking van 862.500 euro resteert 1.397.500 euro.

Onttrekking uit de bestemmingsreserve kerngericht werken: per 1 januari was de stand van deze reserve 137.500 euro; met de gevraagde onttrekking is deze reserve dus volledig besteed.

Bestemmingsreserve kerngericht werken	€ 137.500	Resteert:	€ 0,00
Bestemmingsreserve kernenbeleid	€ 862.500	Resteert:	€ 1.397.500

Communicatie en participatie

De inwonerplatforms worden tussentijds geïnformeerd via een brief waarin vooral de sporen 2, 3 en 4 toegelicht worden. Spoor 1 betreft immers vooral de doorontwikkeling binnen de gemeentelijke organisatie.

We gaan ook aan de slag met de doorontwikkeling van de kernagenda als instrument voor kerngericht werken. Hierbij betrekken we interne en externe stakeholders (inwoners en inwonersgroepen).

In het project Bloei zijn we momenteel bezig in een intensief participatieproject op zoek naar een instrument dat de samenwerking in, met en tussen de kernen kan verbeteren. Uitkomsten hiervan leveren dus ook een grote bijdrage aan het plan van aanpak voor kerngericht werken. Voor dit project worden gesprekken gevoerd met betrokkenen uit de gemeentelijke organisatie zelf, inwonersgroepen zoals de dorpsplatforms en individuele inwoners.

Uitvoering/Planning

Na besluitvorming door de gemeenteraad start de werving van de beschreven inhuur. De aanpak binnen de gemeentelijke organisatie loopt al. Ook de versterking van de regie op de kernagenda's en het afhechten van de actiepunten van de kernagenda's in afstemming met de inwonersplatforms is onder handen.

Evaluatie

In december 2024 informeren we de raad over de besteding van het budget conform het plan van aanpak en vragen we mogelijk besluitvorming over onttrekking van de bestemmingsreserves voor de financiële gevolgen in 2025.

In maart 2025 volgt een tussenevaluatie over de stand van zaken uitvoering plan van aanpak

In december 2025 volgt de eindevaluatie en dus afhechting van het plan van aanpak.

Risico's

Risico	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
Omschrijving Uitputting van de reserves, geen middelen meer voor oorspronkelijk doel kernenbeleid	Financieel	Klein	Stagnatie uitvoering actiepunten kernagenda's	Sturing op onttrekking reserves. Overzicht van te verwachten uitgaven en integrale inzet van andere reserves/budgetten (koppelkansen)
De bedragen van de bestemmingsreserves worden vastgesteld	Financieel	Klein	Onttrekking uit de bestemmingsreserve	Bestemmingsreserve kernenbeleid corrigeren

28 mei 2024

Kenmerk GZDGWB1341625/1341626

---

bij de jaarrekening
2024; deze kunnen
afwijken van de
bedragen in dit
voorstel

kernenbeleid kan
groter of kleiner zijn

Noodzakelijke
competenties voor
cultuuromslag zijn te
beperkt aanwezig

Personeel

Middel

Uitval, vasthouden
aan 'oud gedrag'

Werkafspraken met facilitering en
consequenties.
Inrichting werkprocessen.
Teamplannen/portfoliomanagement

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
de secretaris,
Philip Bosman

de burgemeester,
Servaas Stoop